I

(Meddelelser)

RÅDET

RESOLUTION

vedtaget af Rådet og af undervisningsministrene, forsamlet i Rådet

den 3. juni 1985

om et handlingsprogram om lige muligheder for piger og drenge på uddannelsesområdet

(85/C 166/01)

RÅDET OG UNDERVISNINGSMINISTRENE, FORSAMLET I RÅDET —

som henviser til traktaterne om oprettelse af De europæiske Fællesskaber;

som henviser til resolutionen vedtaget af Rådet og af undervisningsministrene, forsamlet i Rådet, af 9. februar 1976 vedrørende et handlingsprogram på uddannelsesområdet (1);

som henviser til Rådets direktiv 76/207/EØF af 9. februar 1976 om gennemførelse af princippet om ligebehandling af mænd og kvinder (2), særlig artikel 2, stk. 4, og artikel 3 og 4;

som henviser til de resolutioner, der er vedtaget af Rådet samt af Rådet og undervisningsministrene, forsamlet i Rådet, som omhandler lige muligheder for mænd og kvinder (3) (4) (5) (6) (7);

som henviser til Rådets henstilling af 13. december 1984 om fremme af positive foranstaltninger til fordel for kvinder (8);

som henviser til Europa-Parlamentets forskellige beslutninger til fordel for kvinder (9), særlig beslutningen af 17. januar 1984 (10) om kvindens situation i Europa;

som tager i betragtning, at uddannelsesinstitutionerne er steder, hvor der først og fremmest kan træffes effektive foranstaltninger med henblik på lige muligheder for piger og drenge;

som tager i betragtning, at uddannelse, herunder erhvervsuddannelse, er en af forudsætningerne for at skabe lige muligheder for mænd og kvinder i erhvervslivet, og at uddannelsen derfor bør bidrage til at fremme nedbrydningen af det konventionelle kønsrollemønster, at fremme accept af principperne om lige ansvar på det familie- og erhvervsmæssige område og at give de unge en passende forberedelse til arbejdslivet;

som tager i betragtning, at det er vigtigt, at alle berørte parter i uddannelsesprocessen inddrages i iværksættelsen af enhver politik med henblik på at skabe lige muligheder, for at opnå den nødvendige udvikling af mentalitet og holdninger;

som tager i betragtning, at det er almindeligt anerkendt, at forældrene har en afgørende indflydelse på skabelsen af det konventionelle kønsrollemønster, opfattelsen af mænds og kvinders roller i samfundet samt studiernes varighed og valg af skole og erhverv;

som især tager i betragtning, at lærerne og deres sammenslutninger må engagere sig i arbejdet vedrørende gennemførelsen af lige muligheder for piger og drenge inden for skolesystemet;

som tager i betragtning, at der ud over bestræbelserne på at give piger og drenge lige adgang til alle former for uddannelse og alle uddannelsesniveauer er behov for foranstaltninger med henblik på at nå frem til en reel ligestilling;

som noterer sig rapporten fra konferencen om lige muligheder for piger og drenge på uddannelsesområdet (27.-28. november 1984 i Bruxelles), som formandskabet tilrettelagde sammen med Kommissionen —

(1) EFT nr. C 38 af 19. 2. 1976.
(2) EFT nr. L 39 af 14. 2. 1976.
(3) Resolution om fremme af lige muligheder for mænd og kvinder (EFT nr. C 186 af 21. 7. 1982).
(4) Resolution om erhvervsuddannelsesforanstaltninger i forbindelse med indførelsen af ny informationsteknologi (EFT nr. C 166 af 25. 6. 1983).
(5) Resolution om erhvervsuddannelsespolitikken i Det europæiske Fællesskab i 1980erne (EFT nr. C 193 af 20. 7. 1983).
(6) Resolution om foranstaltninger i forbindelse med indførelsen af den nye informationsteknologi i undervisningen (EFT nr. C 256 af 24. 9. 1983).
(7) Resolution om foranstaltninger til bekæmpelse af kvindearbejdsløsheden, særlig afdeling II, litra b) (EFT nr. C 161 af 21. 6. 1984.
(8) EFT nr. L 331 af 19. 12. 1984.
(9) EFT nr. C 50 af 9. 3. 1981; EFT nr. C 149 af 14. 6. 1982.
(10) EFT nr. C 50 af 9. 3. 1984.

VEDTAGER FØLGENDE RESOLUTION:

I.

Rådet og undervisningsministrene, forsamlet i Rådet, giver deres tilslutning til et handlingsprogram, der skal iværksættes under hensyn til de enkelte medlemsstaters forfatningsmæssige rammer og økonomiske, sociale og kulturelle forhold, til budgetmulighederne og til deres respektive uddannelsessystemer. De foranstaltninger, der omhandles i dette program, er nødvendige for

— at sikre piger og drenge lige muligheder for at få adgang til alle undervisnings- og uddannelsesformer, for at den enkelte kan udvikle sine evner fuldt ud;

— at piger og drenge med fuldt kendskab til forholdene og i rette tid kan vælge skoler og erhverv, således at de får samme muligheder for beskæftigelse og økonomisk uafhængighed;

— at motivere piger og drenge til at træffe utraditionelle valg og til at følge kompetencegivende uddannelser, således at de kan få adgang til et meget mere differencieret udvalg af stillinger;

— at tilskynde pigerne til i lige så høj grad som drengene både i undervisningen og i erhvervsuddannelsen at deltage inden for de nye sektorer og de sektorer, der er under udbygning, som f.eks. de nye informationsteknologier og bioteknologi.

Rådet og undervisningsministrene, forsamlet i Rådet, er derfor af den opfattelse, at disse mål kan nås, dersom pigers og drenges valg af skole og erhverv træffes uden hensyn til køn.

Handlingsprogrammet er følgende:

1. *Bevidstgørelse af alle, der er involveret i uddannelsesprocessen* [1], *om nødvendigheden af at skabe lige muligheder for piger og drenge*

   a) nedbrydning af de konventionelle kønsrollemønstre bør fremmes ved samordnede foranstaltninger til bevidstgørelse som f.eks. informationskampagner, seminarer, konferencer, debatter og drøftelser;

   b) enhver udveksling af nyskabende erfaringer på dette område bør stimuleres og den størst mulige udbredelse heraf sikres;

   c) der bør udarbejdes og udsendes samlinger af praktiske erfaringer, anbefalinger og oplysninger fra medlemsstaterne med henblik på at skabe lige muligheder.

2. *Skole- og erhvervsvejledning som et tilbud til alle elever med henblik på øget differentiering af pigers og drenges erhvervsvalg*

   a) der bør så tidligt som muligt gives oplysninger om erhvervslivet, og tidspunktet for linjevalg bør udsættes længst muligt, da for tidlig specialisering begunstiger traditionelle linjevalg og dermed kønsopdelingen;

   oplysning, råd og vejledning skal være tilbud, som rettes til alle elever i hele undervisningsforløbet, navnlig på alle afgørende tidspunkter i forbindelse med linjevalg;

   der bør åbnes mulighed for at skifte studieretning under skolegang, f.eks. ved overgangsklasser;

   b) differentieringen af skole- og erhvervsvalgene både for piger og drenge bør fremmes bl.a. ved
      — at både piger og drenge lige fra grundskole og i samtlige skoler indføres i de nye teknologier,
      — at instruere vejlederne i de særlige problemer, der er forbundet med vejledningen af piger om skoler og erhverv (de bør tilskynde til en differentiering af valgene, særlig i retning af de nye erhverv i tilknytning til de nye teknologier, følge og støtte piger, der har truffet utraditionelle valg, osv.),
      — et effektivt samarbejde mellem de tjenester, der giver vejledning med hensyn til linjevalg, og lærere og forældre, samt mellem de organer, der giver vejledning med hensyn til linjevalg og erhverv, uddannelsestjenesterne og arbejdsformidlingskontorerne.

3. *Større forbindelse mellem skolen, erhvervslivet og omverdenen,* navnlig ved på alle niveauer at oprette kontakter mellem eleverne og erhvervslivet, især hvor der sker udvikling af andre arbejdsområder end de traditionelle kvindefag, og miljøet uden for skolen generelt (sammenslutninger af unge, faglige organisationer osv.).

4. *Udvidelse af pigers og drenges reelle muligheder for at få adgang til alle erhvervsuddannelseslinjer og ved passende foranstaltninger ydelse af støtte til piger og drenge, der har valgt utraditionelle erhverv.*

5. *Indførelse i lærernes grund- og efteruddannelse af problematikken og pædagogikken vedrørende lige muligheder.* Lærernes uddannelse vil f.eks. kunne omfatte de faktorer, der er nødvendige for at motivere piger

[1] Navnlig børn, forældre, inspektører, skoleledere, seminarielærere, lærere, skolekonsulenter, erhvervsvejledere og lokale myndigheder.

til at studere naturvidenskab og matematik samt for at informere om de erhvervsmuligheder, disse fag giver.

6. *Styrkelse af fællesuddannelser på læreanstalter med både piger og drenge*

På læreanstalter med både piger og drenge bør alle elever tilskyndes til at deltage i de aktiviteter inden for og uden for skolen, der traditionelt betragtes som kvindelige eller mandlige, navnlig ved at anspore til, at piger og drenge får lige adgang til de tekniske og videnskabelige valgmuligheder.

7. *Udvikling henimod en afbalanceret fordeling af de ansvarsfulde stillinger* inden for uddannelsesforløbet mellem mænd og kvinder.

Fremme af en positiv opfattelse hos børnene af ligestillingen mellem kønnene ved at tilskynde til en afbalanceret fordeling af stillingerne mellem mænd og kvinder inden for uddannelsessystemet; med henblik herpå foranstaltninger med henblik på at opnå en bedre balance med hensyn til besættelse af stillinger, forfremmelse og uddannelse. Denne bedre balance skal gælde såvel undervisningsfag som stillingernes niveau.

8. *Fjernelse af de stereotype fremstillinger af kønsrollerne, der fortsat findes i skolebøger, i undervisningsmaterialet som helhed, i bedømmelserne og i vejledningsmaterialet*

a) der bør skabes strukturer for lige muligheder for piger og drenge, eller de bestående strukturer bør udnyttes, med henblik på at opstille kriterier og udarbejde henstillinger, der tager sigte på at fjerne stereotype fremstillinger i skolebøger og i alt andet pædagogisk og didaktisk materiale, idet samtlige berørte parter involveres (udgivere, lærere, offentlige myndigheder, forældresammenslutninger);

b) materiale, der indeholder stereotype fremstillinger af kønsrollerne, bør gradvis erstattes af ikke-kønsdiskriminerende materiale.

9. *Særlige foranstaltninger for de dårligst stillede kategorier,* særlig for piger, som i meget ringe grad tilskyndes af deres familie til at fortsætte skolegangen, og børn af vandrende arbejdstagere (forebyggelse af analfabetisme og sprogundervisning). Disse foranstaltninger tager sigte på elever, lærere og forældre. De går navnlig ud på, at vandrende arbejdstagere underretets om de undervisningsmuligheder, der findes i værtslandet.

10. *Særlige foranstaltninger til fremme af programmer for skabelse af lige muligheder for piger og drenge med henblik på*

— at fremme iværksættelse i skolerne af særlige foranstaltninger efter retningslinjer, der er afstemt på nationalt plan;

— at udarbejde årsopgørelser over de iværksatte foranstaltninger;

— at fremme uddannelse af skolerådgivere, der især har til opgave at fremsætte henstillinger, rådgive, foreslå initiativer og vurdere de foranstaltninger, der træffes;

— at revidere lovtekster (særlig cirkulærer) med henblik på at fjerne diskriminerende og stereotype fremstillinger af kønsrollerne;

— at fremme anvendelsen af de bestående strukturer, der er kompetente på området for lige muligheder for piger og drenge i forbindelse med vurderingen af de fremskridt, der gøres i denne sektor.

II.

Kommissionen for De europæiske Fællesskaber træffer de nødvendige foranstaltninger for

— at fremme princippet om ligestilling mellem piger og drenge i forbindelse med samtlige fællesskabsforanstaltninger og -politikker vedrørende uddannelse og beskæftigelse, navnlig at fremme såvel pigers som drenges selvstændige initiativ for at lette deres overgang fra skolen til arbejdslivet;

— i programmet at medtage studiebesøg for seminarielærere, studievejledere, skoleinspektører og administratorer, der specielt beskæftiger sig med spørgsmålet om lige muligheder for piger og drenge i skolen, for at udvide deres praktiske og erhvervsmæssige erfaring;

— at supplere oplysningsmaterialet, navnlig gennem undersøgelser vedrørende lige muligheder for piger og drenge i undervisningen, at udsende resultaterne heraf, og forbedre udvekslingen af oplysninger om de positive foranstaltninger ved at anvende Eurydicenettet;

— at sikre et godt samarbejde med de lærersammenslutninger, der er organiseret på europæisk niveau, i forbindelse med iværksættelse og fremme af foranstaltninger med henblik på lige muligheder for piger og drenge;

— i samarbejde med de forældresammenslutninger, der er organiseret på europæisk niveau, at iværksætte oplysningsforanstaltninger vedrørende linjevalg og fordeling af opgaver mellem piger og drenge med henblik på at nedbryde de konventionelle kønsrollemønstre;

— at nedsætte en gruppe bestående af de personer, der på nationalt plan er ansvarlige med hensyn til lige muligheder for piger og drenge i undervisningen, og af repræsentanter for de kompetente instanser på dette områder (eksperter, ligestillingsudvalg) for at samle medlemsstaternes erfaringer og følge og vurdere iværksættelsen af handlingsprogrammet; der vil blive redegjort for denne gruppes arbejde i uddannelsesudvalget;

— på grundlag af visse kriterier (f.eks. muligheden for overførsel fra en medlemsstat til en anden) at støtte visse af de foranstaltninger, som medlemsstaterne iværksætter, herunder igangsætning af fornyende programmer eller foranstaltninger og foranstaltninger til fremme af udvekslingen mellem medlemsstaterne;

— at støtte medlemsstaterne i udarbejdelsen og udsendelsen af praktiske henstillinger med henblik på at skabe lige muligheder.

III.

Rådet og undervisningsministrene, forsamlet i Rådet, opfordrer Kommissionen til inden for rammerne af forordningen om Socialfonden opmærksomt at overveje anmodninger vedrørende uddannelse af seminarielærere og erhvervsvejledere, der fremsættes som led i positive foranstaltninger med henblik på at skabe lige muligheder for piger og drenge i undervisningen.

IV.

Rådet og undervisningsministrene, forsamlet i Rådet, opfordrer uddannelsesudvalget til om to år at forelægge en første rapport om forløbet af de foranstaltninger, der træffes i medlemsstaterne og på fællesskabsplan med henblik på at skabe lige muligheder for piger og drenge i undervisningen.

V.

Der skal træffes afgørelse om Fællesskabets finansiering af de under punkt II nævnte foranstaltninger, samt om finansieringsbeløbet, i overensstemmelse med Fællesskabets budgetregler og -procedurer.

VI.

Denne resolution vil blive tilsendt Europa-Parlamentet og Det økonomiske og sociale Udvalg.